

FÖRENINGEN

Lester Wikström om sekter

Vid föreningens årsmöte den 19 mars talade Lester Wikström om sekter. Det är, konstaterade han, svårt att forska om sekter eftersom så många av sekterna håller stora delar av sina förehavanden hemliga.

De flesta sekter har två sidor: (1) den exoteriska sidan, dvs det som de visar upp utåt. (2) den esoteriska sidan, dvs det som bara de invigda får komma i kontakt med. För att få en riktig bild av sekterna måste man känna till både den exoteriska och den esoteriska sidan.

År 1978 gav Esselte ut en lärobok (Religionsboken) där olika nyandliga rörelser fick presentera sig själva med sitt exoteriska material. Bl a presenterade sig Guds Barn med ett avsnitt som inte var sanningsenligt. Det är allvarligt när sådant material tas in utan kritisk kommentar.

Ordet "religion" accepteras inte av alla sekter. Då Lester arbetade med sin bok om nyreligiösa rörelser i Luleå stift visade det sig att bl a transcendental meditation inte kändes

många avseenden, men det finns en hel del gemensamma drag.

Nästan alla sekter har en manlig ledargestalt. Om sekten har indiskt ursprung brukar ledaren kallas swami, guru eller baba. Det sistnämnda är sanskrit-ordet för pappa. Om sekten har kristet ursprung brukar ledaren ofta kallas fader. Ledargestalten uppfattas ofta som en gud. En guru är gudomlig, rentav mer gudomlig än Krishna och Shiva eftersom han är gud här och nu.

Vid ledarens sida finns ofta en kvinna. I flera av sekterna heter hon Eva eller Maria.

Sektens medlemmar ingår i regel i isolerade grupper, celler, familjer eller kolonier. Dessa grupper är i regel i revid att vara religion, medan de gärna lät sig kallas en andlig rörelse. Ordet "nyandlig" användes ofta i stället för "nyreligiös" eftersom det blir mera accepterat av de berörda.

Gemensamma drag

De olika sekterna skiljer sig åt i

gel ganska små. De har föga kontakter med varandra, och är helt beroende av de besked som kommer från ledaren.

Ledaren och kvinnan vid hans sida fungerar ofta som ett slags "ersättningsföräldrar". Många har blivit medlemmar just i den fas av sina liv då de frigjorde sig från sina föräldrar. Många sekter talar om "frihet", scientologernas ger t ex ut en tidning som heter "Frihet".

Esoterisk hierarki

I de flesta sekter kan medlemmarna nå olika nivåer. Stegvis får de tillgång till allt mer av den esoteriska kunskapen. Den esoteriska kunskapen brukar i de lägre stadierna handla om sådant som att lära känna sig själv, att bli säkrare, mer kreativ, intelligentare och mer positiv. I de högre stadierna tillkommer andra mål, som t ex att bli osynlig, att levitera (sväva fritt i luften) och att lämna kroppen ("exteriorisera" enligt scientologerna).

Det är i regel dyrt att ta sig uppåt i sekternas esoteriska hierarki. Kurserna kostar, och ofta måste man resa utomlands, t ex till USA, för att gå de högre kurserna.

Sekten anser sig i regel ha monopol på sanningen. Vad andra säger som inte ingår i sekten brukar räknas som lögn och/eller som djävulens verk. Därför är det svårt att kommunicera med sektmedlemmar. Fanatismen är ett allmänt kännetecken för sekter.

Karaktäristiskt för sekterna är att de erbjuder en totallösning. TM anser

sig t o m kunna klara världsfreden med sin meditationsmetod. New Age innehåller också en hel del resonemang om "helhetssyn", som har karaktär av totallösning.

Människor i kris

I många sekter får medlemmarna ett nytt namn och en ny identitet. Detta kan verka tilldragande för människor med identitetsproblem. De flesta sektmedlemmar brukar ha kommit in i sekten i samband med en kris, t ex uppbrottet från föräldrarna, skolmisslyckande eller brusten kärleksrelation.

De framgångsrika sekterna har skaffat sig effektiva sätt att söka upp människor som är ensamma och i kris. Så t ex har Jehovas vittnen specialiserat sig på att kontakta nyblivna änkor och änklingar.

Det är svårt att nå kontakt med människor som blivit indragna i en sekt. Man bör ta kontakten på ett försiktigt och förstående sätt. Det kan vara en bra början att be dem att berätta vad de varit med om, och inte minst att berätta hur de kom in i sekten. Insikt om hur man kom in i en sekt kan ofta vara inledningen till ett uppvaknande.

Många tycker sig ha fått hjälp av en sekt i en akut krissituation. Detta ska man respektera, liksom deras erfarenhet av att ha haft starka upplevelser (t ex genom meditation). Men att förstå detta är något helt annat än att godta den auktoritära ideologi som sekterna består med.

SOH